

• {Сучасний китайський письменник, лауреат Нобелівської премії з літератури} – це: а) Тумас Йоста Транстремер (1931–2015); б) Ніл Річард МакКіннон Гейман (нар. 1960); в) Йоанна Ягелло (нар. 1974); г) Сью Таунсенд (1946–2014); г) Мо Янь (Гуань Моє, нар. 1955)*.

ДИСЦИПЛІНА «ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ» В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ»

Фрадкіна Наталя Володимирівна

доцент кафедри українознавства, культурології та історії науки

НТУ «ХП», кандидат філософських наук, доцент

e-mail: Fradkina1970@ukr.net

Сьогодні наша країна знаходиться в дуже тяжкому стані, складне становище спричинене війною ставить багато запитань і потребує відповідей. Основою для формування сучасного українського суспільства стала національна ідея.

Сьогодні, як ніколи, вона конкретизувалась в українських національних інтересах. Її роль полягає у визначенні концептуальних засад стратегії України, обґрунтуванні принципів та засобів здійснення політичного курсу, що спрямований на зміцнення України як вільної, суверенної держави сучасного світу за умов збереження

національних цінностей, захисту економічного та політичного суверенітету, власної національної ідентичності.

Національна ідентичність містить у собі цілий ряд складових: це визнання народом самого себе, знання історії та національної культури, території, усвідомлення народом своїх особливих рис, розуміння членами національної групи своїх інтересів, прагнень, цілей, ідеалів і т. д. Підкреслимо, що усвідомленим показником отримання національної ідентичності є патріотизм.

Патріотизм являє собою найважливішу умову єдності, культурної цілісності, динамічного і успішного розвитку суспільства, він є невід'ємним атрибутом існування нації, держави, народу, особистості. Особлива соціокультурна значимість феномена патріотизму обумовлена його змістовною багатогранністю та багатофункціональністю.

Патріотизм (грец. *patriotes* – земляк, співвітчизник) – це любов та відданість своїй батьківщині, прагнення своїми діями служити її інтересам, готовність іти на жертви в ім'я інтересів свого народу. Патріотизм виявляється в почутті гордості за матеріальні і духовні надбання свого народу, прагненні зберегти самобутність своєї культури, мови, традицій предків.

Сьогодні, на тлі війни у нашій країні, поняття «патріотизм» набуло найвищих сенсів людської свідомості. Але у мирні часи основою, базисом патріотичного виховання є такий стратегічний ресурс, як національна культура, а саме сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених народом, уся позитивна діяльність народу. Тільки в царині національної культури, в системі духовно-

моральних, соціальних, політичних, історичних, релігійних координат життєдіяльності того чи іншого етносу можуть бути адекватно засвоєні особистістю всі основні концепти патріотичного виховання. Патріотичне виховання є основоположним в адекватній особистісній та соціальній формації громадянина, фахівця. Згідно з «Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21 червня 2022 р. про історико-культурну складову освітнього процесу» саме дисципліна «Історія та культура України» стає головним чинником патріотичного виховання студентів у ВНЗ.

За словами «Рішення»: «... вивчення історії та культури власного народу в поєднанні з вивченням інших засадничих гуманітарних та соціальних наук формують громадянську ідентичність і патріотизм. Національне агентство акцентує увагу на необхідності посилення історико-культурного компоненту як обов'язкової складової вищої освіти». Виховуючи у студентів любов до національної історії та культурної традиції, викладачі закладають основу для спадкоємного розвитку суспільства. Якщо людина забуває свою сім'ю, своїх батьків і родичів, вона втрачає зв'язок із традицією предків, життя її стає безплідним. Духовні, культурні скарби накопичуються там, де жива традиція, де знають, люблять, бережуть своє минуле, де молоде життя є вірним своїм витокам.

Сьогодні на плечі викладачів лягла величезна відповідальність – виховати справжніх патріотів, які будуть спроможні зберегти і передати наступним поколінням вітчизняну культуру, духовні уявлення про гідність, честь та любов до нашої України.